

משימה לסטודנטים הכוללת גם התנסות בלמידה משמעותית בטכנולוגיה ניידת

אבריאלה עמית וכרמלה גינת

רקע

משימה זו נתנה לקבוצה של סטודנטים אקדמאים המכשירים עצמם להוראה בבית הספר היסודי. שני קורסים מלווים את ההתנסות המודרכת שלהם: "אסטרטגיות הוראה-למידה" ו"בית הספר והכיתה כמערכות חברתיות פדגוגיות". הקורס הראשון הוא קורס מתוקשב והשני הוא קורס פנים אל פנים. אבריאלה מנחה את הקורס המתוקשב וכרמלה את הקורס השני. מצאנו לנכון לקראת סיום שנת הלימודים לאחד כוחות בינינו ולהסתייע במרכז לתכנון לימודים ולזמן לסטודנטים למידה "קצת אחרת" שמצד אחד תעסוק בתוכן של למידה משמעותית, מצד שני תזמן להם למידה כזו ומצד שלישי תשלב את הטכנולוגיה הניידת להעצמת תהליכי הלמידה.

קווים מנחים ושיקולי דעת בבסיס המשימה

בעקבות דיואי (1916) טוען הרפז (2014) כי "למידה משמעותית היא למידה הנותנת משמעות חדשה לתכנים – מושגים רעיונות, הבנות, עמדות שנלמדו בעבר ופותחת נתיבים ללמידה של תכנים חדשים, מורכבים יותר, בעתיד."

כמורי מורים המכשירים להוראה במאה ה-21 אנחנו אומנם נשענים על הוגי חינוך מן העבר כמו דיואי אך גם משתדלים להיענות לאתגר שבהוראה עדכנית העושה שימוש בכלים הטכנולוגיים. המשימה שהצענו לסטודנטים נסמכת על תיאורית ה TVPACK, שמוסיפה את ההיבט החזותי לתיאוריית ה-TPACK, כמתואר בשרטוט המצורף. (גיבוש הקונספט הכולל את ההיבט החזותי – המרכז לתכנון לימודים).

חלק א' – הסטודנטים נחשפו לידע בתחום האוריינות החזותית והצילום. הם התבקשו לצלם בסמרטפון תמונה המתייחסת ללמידה משמעותית ולהוסיף לה כותרת מתאימה. הפעילות נערכה בזוגות ובעקבותיה הסטודנטים הפיקו את התוצר שלהם.

דוגמאות לתוצרים: (ראו בקובץ נפרד)

חלק ב' – הסטודנטים נחשפו לאפליקציית ar במרכז לתכנון לימודים - הכירו את המושג "מציאות רבודה" ולמדו את המיומנויות הנדרשות ליצירת מציאות כזו. הבחירה באפליקציה זו נבעה מכך שהיא מזמנת לסטודנטים להיחשף וליצור סביבות לימודיות חדשניות מבחינה טכנולוגית. זאת ועוד במקרה זה כפי שטען קלהאן- המדיה היא המסר. כלומר למידה משמעותית אמורה ליצור "מציאות רבודה" במוחו של הלומד.

חלק ג'- הסטודנטים התבקשו להוסיף קישורים היוצרים את המציאות הרבודה – המבטאים מהי הוראה משמעותית מבחינתם, תוך קישור מצד אחד לייצוג החזותי בו בחרו ומצד שני למושגים שנלמדו בשני הקורסים המלווים את ההתנסות. תהליך הלמידה כולל למידה של מיומנויות טכנולוגיות – כגון צילום, הפקת תמונה, שימוש באפליקציה ar .

חלק ד' – תוצרי המציאות הרבודה – יוצגו במפגש פנים מול פנים בו ישתפו הסטודנטים את עמיתיהם בתהליך הלמידה ובתוצר שהפיקו במהלכו. בתום ההצגה יומשגו הרכיבים של הלמידה המשמעותית שהופיעו לאורך תהליך הלמידה של הסטודנטים. (זיקוק של מושג ותרגומו לייצוג חזותי, התאמה בין ייצוג חזותי לטקסט מילולי, דיון בין הלומדים על בחירת הייצוג והכותרת, יצירת אינטגרציה בין מושגים שנלמדו בעבר ויישומם בהקשרים חדשים, חשיפה לידע חדש בתחום האוריינות החזותית והטכנולוגיה, בחינה של האפשרויות היישומיות בעתיד כמורים.)

נראה לנו כי תהליך הלמידה כולל כמעט את כל המאפיינים של למידה משמעותית באמצעות טכנולוגיה ניידת – הסטודנטים היו אקטיביים, הם פעלו בזוגות, הלמידה הייתה קונסטרוקטיביסטית, אוטנטית לתהליך ההכשרה שלהם להוראה, וכן היא התמשכה לאורך זמן ממושך למדי (חודשיים). מבחינה טכנולוגית היתה הרחבה של אפשרויות התיעוד, השמירה, נגישות למידע ברשת, והרחבת מקום הלמידה הן מבחינת המיקום הפיזי והן מבחינת המיקום הוירטואלי.

הנחיות לסטודנטים

יחידה 7 - הוראה למידה קצת אחרת- אסטרטגיות פורצות דרך לסיכום הקורס ביחידה זו המסכמת את הקורס, תתנהל הן בלמידה מרחוק והן במפגש פנים אל פנים וכמו כן נחבר בין תכני הקורס אסטרטגיות לתכני ההתנסות המעשית. בקיצור: חגיגה של חיבורים! (גם בין המנחות)

משימה זו תסכם את הקורס באמצעות שימוש בטכנולוגיה של מציאות רבודה. היא ממשיכה את המשימה שניתנה לכם במסגרת ההתנסות המעשית בפסח (מבצע החודש: שניים במחיר אחד! ולא, לא העלינו את המחיר לפני כן...)

להלן פירוט שלבי המשימה:

שלב א

השלב הראשון של הפעילות התקיים בחופשת פסח במסגרת יום העיון בסדנת העיצוב.
שלב זה יצרתם בזוגות תערוכת תמונות של סביבות למידה משמעותיות לדעתכם.

שלב ב- עד 10/6/14

לאחר שכל זוג הפיק את התמונה המבטאת עבורו סביבה לימודית משמעותית, עליכם לקשר את התמונה באמצעות AR לקישור המייצג לדעתכם פריט אחד מתכני הקורס/העקרונות שנלמדו/המושגים המרכזיים בו.

הייצוג יכול להיות באמצעות קישור ל: מצגת, סרטון מדגים, אתר בית ספר, ראיון עם מורה/תלמיד, שיחה מצולמת, הרצאה וכו'.

שלב ג- ביום שלישי, 10/6/14 במפגש במכללה

במפגש זה נקיים פעילות סביב התמונות שיוצגו על ידכם בתערוכה מקומית בכיתת הלימוד.
עליכם להביא למפגש את התמונות וכן טאבלטים, או סמרטפונים או מחשבים ניידים לצורך הפעילות.

עבודה נעימה ולהתראות בפגישת הסיכום,

כרמלה ואבריאלה